

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Wednesday, December 22, 1982 Chicago, Ill. — Trečiadienis,

Nr. 233

BULGARAI PADĖJO TURKUI PULTI POPIEŽIU

- Nikaragvoj įvesta kairioji diktatūra,
- tvirtina F. Fiallos Navarro

VYRIAUSYBĖ IŠKLAUSĖ AMBASADORIAUS PASICILYMĄ
KEISTI POLITIKĄ, BET VYRIAUSYBĖ JĮ ATMETE

MANAGUA, Nikaragua. — Dabartinė Nikaragvos vyriausybė yra "kairioji diktatūra", bet ne demokratine sandinistų sistema, — pareiškė Fernando Fiallos Navarro, 9 mėnesius buvęs Nikaragvos ambasadorium Washingtone. Vyriausybė provincijos laikraštyje leido paskelbti buvusio ambasadoriaus pareiškimus, patarėlius keisti politiką, atsikratyti Kubos patarėjų ir gauti paskolą iš Amerikos. Dabartinė vyriausybė, apsvačiusi ambasatoriaus Fiallos pasislymą, ne tik jį atmetė, bet ir jį patį atleido iš ambasadoriaus pareigų.

Vyriausybė nepatiko, kad jis užėmė tokia griežta politika prieš Kubą, Sovietų Sąjungą ir dar pasileidžia kitių valstybių vidus reikalus.

Drąsiai pataria
Fiallos pasislymą

Fiallos drąsiai pataria buvusiam ambasadoriui pasislymą iš namų, nes jam gresia pavojus patekti į kalėjimą.

Iki šio meto visa eilė demokratų ir liberalų, nuėjusių tarptautiniuose sandinistų vyriausybė, jau suimti ir izoliuoti iš visuomeninio darbo. Pradžioje buvo bandoma sudaryti įspūdį, kad Nikaragvoj bus įvesta demokratine santvarka, bet dabar aiškėja, kad iš vyriausybės eilių buvo eliminuojamas kiekvienas, kuris nepasitaisė santykiams su Sovietų Sąjunga ir Maskva tarptautiniuose valstybiniuose.

Komunistinė sandinistų grupė naudojo kiekvieną konfliktą savo pozicijoms sustiprinti. Komendantas Zero (Pastora) buvo išvykęs į Kubą tikinti Castro,

kad leistų įvesti demokratine sandinistų vyriausybę, su laisva spauda ir sąžinės laisve, bet jis pralaimėjo.

Diktatorius Castro norėjo įkalinti Pastorą

Kubos diktatorius pralaukė Nikaragvos didvyrį Pastorą keturis mėnesius, neleidamas jam išvažiuoti. Sandinistas Pastora buvo bepradėdęs galvoti, kad F. Castro jo jau neišleis iš Havanos, bet jam vis dėlto pavyko įtikinti diktatorių, kad jis nesudarys jokio pavojaus dabartinei Nikaragvą valdančiai grupei.

Maištininkas Pastora labai džiaugėsi, kad jam gyvam pavyko išvykti iš Kubos ir pasiekti Kostą Riką, kur jis ir vėl pasakė už demokratine Nikaragvą su pagrindinėmis žmogaus teisėmis, žodžio ir spaudos laisve.

Dabartinė metu atrodo, kad Komendantas Zero grįžo į Nikaragvą, pasiekė šiaurės indėnus ir pradeda kartu su jais organizuoti perversmą prieš kairiųjų diktatūrą, bijančią spaudos ir žodžio laisvės.

MIRĖ MUZIKAS ARTHUR RUBINSTEIN

ZENEVA, Šveicarija. — Pirmadienį savo namuose mirė garsus pianistas Artūras Rubinsteinas, sulaukęs 96 metų amžiaus. Jam betrūko vieno mėnesio iki 96 metų.

Muzikas pradėjo groti labai anksti. Vos pradėjęs dešimtį metų, jis jau grojo scenon. Pasirodė scenoje vos sulaukęs 3 metų.

Rubinsteinas turėjo nepaprastai gerą klausą, galėjo suderinti instrumentus ir turėjo lengvas rankas ir pirštus pianino klavišams.

Nebuvo tokios valstybės, kurioje jis nebūtų ruošęs koncertų ir žiūgines ne tik muzikus specialistus, bet ir paprastus žmones. Didžiausias jo džiaugsmas ir pasitenkinimas buvo groti.

Ji buvo pamilęs Anelę Mylarskaitę, kuri vasaros atostogas praleisdavo Lietuvoje. Kaip pats Rubinsteinas, taip ir jo mylimoji Anelė pažino kelis lietuvių muzikus. Karo pabaigoje, kada Europoje buvo didysis pasimetimas, ne tik Rubinsteinas, bet ir Anelė padėjo keliems muzikams surasti pasimetusius lietuvių muzikų šeimas.

Kalėdų Senelis sveikina visus geros valios lietuvius ir Naujųjų skaitytojus, siekiančius tiesos ir gerovės.

RUSAI ATVEŽĖ MASKVON BABRAKĄ KARMALĮ

SOVIETŲ KARIAI NESITRAUKS IS AFGANISTANO,
KOL NEPALAUS KOVOTOJŲ UŽ KRASTO LAISVĘ

MASKVA, Rusija. — Sovietų valdžia negali atšaukti savo karo jėgų iš Afganistano, kol Sovietų kariai nepadės dabartinei vyriausybei sustabdyti pasipriešinimo jai, — sukvietėms spaudos atstovams pareiškė Afganistano premjeras Babrakas Karmalis.

Rubinsteinas gyveno ištiginai. Kurį laiką jis gyveno New Yorke, Los Angeles, Londone. Paryžiuje, Romoje ir pietų Prancūzijoje, bet lengviausia jam buvo kvėpuoti Šveicarijos kalnų oru.

Ten jis arčiau susipažino su Charles Chaplinu ir kitais artistais. Pietų Prancūzijoje Rubinsteinas dažnai susitikdavo su ispanų menininku P. Picasso. Pianistas dažnai pagrodavo menininkui, o menininkas kartas nuo karto bandydavo duoti kitokią meno formą skrendantiems garšams.

Sovietų karo jėgos ir dabartinė vyriausybė jau išsčius tris metus veda kovą prieš Afganistano daugumą, bet nepajėgia sukludyti afganistaniečių. Rusai jau išsūdė tūkstančius afganistaniečių, bet iki šio meto niekas nepradėjo jokių pasitarimų su Babraku. Pakistano diktatorius Zia Julaiak Washingtone pareiškė, kad niekas nenori tartis su vyriausybe, įvesta į Afganistaną Sovietų tankais.

Pats B. Karmalis kelis kartus bandė sukvietiti užsienio žurnalistus Kabule, bet niekas į jo konferenciją neateidavo, užtat dabar jis atvežtas į Maskvą.

Karmalis nekalba apie rusų intervenciją

— Jokių pakaitų nebus Afganistane, kol nebus sustabdyta užsienio intervencija į Afganistano vidaus reikalus, — pareiškė Karmalis laikraštiniams. — Pasipriešinimas dabartinei vyriausybei yra užsienio imperialistų organizuojamas. Sovietų karo jėgos privalo padėti dabartinei vyriausybei palaužti tą užsieniečių pasipriešinimą.

Karmalis visai nenori kalbėti apie Sovietų karo jėgų intervenciją į Afganistaną, bet pačių afganistaniečių pasipriešinimą rušams ir rusų primetam valdžia vadina imperialistine užsieniečių intervencija.

Dabartinis metu Pakistane yra 3 milijonai atbėgusių afganistaniečių, rusų karo jėgų per-

sekojamų. Apie milijonus afganistaniečių dabartinis metu yra frane.

Sovietų karo jėgos nusileido nuo kalnų. Rusai kontroliuoja tik 20 Afganistano žemumų, ir kelis svarbesnius kelius. Labai dažnai afganistaniečiai užpuola Sovietų karavonus ir suverčia juos į pakalnes.

KINIJOS PREMIJERAS LANKO AFRIKĄ

KAIRAS, Egiptas. — Kinijos premjeras Zao Zijang atvyko į Egiptą ir tuojau susitiko su prezidentu Hosni Mubaraku.

Kinijos premjeras nori apankyti 10 naujai susidariusių Afrikos valstybių, kad galėtų patirti apie gyvenimo gyvenimo sąlygas ir planus ateitai. Čiu Enlajus 1964 metais buvo sustojęs Egipte ir pasikalbėjo su to meto Egipto pareigūnais. Iki šio meto joks įtakingasis Kinijos pareigūnas nebuvo Afrikoje sustojęs.

Kai Čiu Enlajus buvo Egipte, tai pačioje Kinijoje Tengas Hsiapingas, Čiu Enlajaus pavaduotojas, susišniodamas su kariuomenės vadais, administravo Kiniją.

Pirmadienį premjeras pasimačius su laisvojo pasaulio spaudos atstovais ir jiems įleikė paruoštą pareiškimą apie šią kelionę ir tikslus.

— Lenkų valdžia atšauks karostovį šių metų gruodžio 31 d.

— Pietų Afrikos valdžia uždraus juodaodžiams darbininkams naktimis pasilikti baltųjų apylinkėse.

- Pasikėsinimo organizavimas - tai karo skelbimas, - sako gynybos ministeris

POLICIJA NUSTATĖ, KAD BULGARAI ATGABENO
TERORISTUS Į ŠVENTO PETRO AIKSTĘ

ROMA, Italija. — Pasikėsinimo organizavimas prieš kitos valstybės atsakingus pareigūnus yra karas, — parlamentui pareiškė Italijos krašto apsaugos ministeris Lelio Lagorio, Italijos socialdemokratų partijos veikėjas. — Bulgarija, karo nepaskelbusi, vežė į Romą apmokytus teroristus, kad nužudytų popiežius. Tai yra karo veiksmas, nukreiptas prieš Italiją, todėl mes privalome iš pagrindų išaiškinti, kuriais sumetimais dabartinė Bulgarijos valdžia ėmėsi tokio žingsnio.

Bulgarijos valdžia reikalavo, kad iš kalėjimo tuojau būtų paleistas Sergejus Ivanov Antonov, buvęs Balkanų aviacijos bendrovės pirmininkas. Tai tvirtino Melimed Ali Agca, kai pajuto, kad patys bulgarai nori prie jo prieiti ir nužudyti, kad negalėtų Romą ir pasikėsinimą prieš popiežius Joną Paulių II-jį.

Italijos vyriausybė nepaliko sumintų bulgarų, kol neaiškės, kuriais sumetimais Bulgarijos atstovai Romoje padėjo turkams pasikėsinimą prieš dabartinį popiežius. — parlamentui pareiškė užsienio reikalų ministras Emilio Colombo. Užsienio ministeris pabrėžė, kad Bulgarijos ambasada turi žymiai daugiau žmonių, negu Italai turi savo ambasadoje Sofijoje.

Griežčiausią pareiškimą parlamentui padarė socialdemokratų atstovas Lagorio. Niekas nemėnė, kad Bulgarijos valdžios atstovai būtų atvežę turkus popiežiaus gyvybei atimti.

Bulgarija, patyrusi, kad Italijos vyriausybė nesirengia išleisti Sergej Ivanovo Antonovo, atšaukė savo ambasadorių iš Ro-

mos. Sekančio žingsnio ėmėsi Italija. Ji atšaukė savo ambasadorių Sofijoje.

Italų vyriausybė, pavadinusi pasikėsinimą prieš popiežių karo veiksmu, rengiasi imtis tolimųjų žingsnių prieš Bulgariją. Tuo tarpu neaišku, kokie tie žingsniai bus, bet galima laukti, kad abiejų valstybių santykiai bus žymiai pablogėję. Italų vyriausybė supranta, kad jai reikėjo ankščiau imtis žingsnių prieš Bulgarijos atstovybę. Tada jai būtų galėję būti lengviau išaiškinti tikruosius pasikėsinimo prieš popiežiaus gyvybę ir tikruosius tikslus. Italai nemėnė, kad trys bulgarai būtų galėję turėti ryšius su Maskva. Jie nemėnė, kad fanatiška musulmonų neapykanta prieš katalikų bažnyčią galėjo versti teroristus imtis tokių žingsnių prieš popiežius. Aiškėja, kad komunistai randa bendrą kalbą su tikybiniais fanatikais.

JEMENE ŽEMĖ DREBĖJO KELIS KARTUS

MARAMA, Dabrin. — Antradienį oficialiai paskelbta, kad Šiaurės Jemene pračią savaitę žemė drebėjo kelis kartus. Drebinimo metu žuvo 3,300 žmonių. Paskutiniam pranešime tas skaičius 500 sumažintas.

Aiškiai nustatyta, kad žemės drebinimas prasidėjo jūros gilumoje. Dūmai ir siera rūgštis pradėjo veržtis iš subangavusių Parsijos įlankos vandenų.

— Šiaurės Jemene žemės drebinimo metu žuvo 3,000 žmonių.

— 300 Šiaurės Korėjos specialistų moko Irano jaunus vyrus, kaip vartoti naujus ginklus.

Italų policija nustatė, kad bulgarų agentai atgabeno į Romą tris turkų teroristus popiežiui nušauti. Italų parlamentas nutarė ištirti klausimą, kuriais sumetimais bulgarai įstovė į pasikėsinimą prieš popiežius.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 22: Anastazija, Zenonas, Odinas, Gadvyga, Saulis, Kilmė.

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:21. Oras saulėtas, šiltesnis.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS, BIZNIERIAMS,
PROFESIONALAMS, BENDRADARBIAMS IR
VISIEMS GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

NAUJIENOS

JUOZUI AUDENUI MIRUS

Spalio 16 d. New Yorke mirė, pasiekęs 84 m. amžių, vienas žymiausių Lietuvos politinių veikėjų ekonomistas Juozas Audėnas.

Gimęs 1898 m. rugsėjo 25 d. Naujojo Albany klm. Pandelio vly. I. 1898 m. apskr., bežemio ūkininko šeimoje, Juozas Audėnas Audėnų pradžios mokyklą, kurioje keliolika metų, kur tuo laiku jo tėvas teko kintantis nuomonių žemę. Pirmąjį pasaulinį karą baigiantis, Juozas Audėnas gyvenimoje apylinkėje į vietoje rajone 1919 metų pradžioje vyrai pradėjo organizuoti ir karinius dalinius kovai prieš bolševikų gaujas. Juozas buvo vienas pirmųjų, stojusių į tokį dalinį prie Papilio komendantūros. Kai okupacinė raudonoji armija buvo išvairta iš Papilio apylinkių, Juozas Audėnas įstojo į Pašto, telegrafo ir telefono kursus Kaune, kuriuos baigęs, nuo 1920 m. pradžios buvo paskirtas Panevėžio pašto įstaigon. Dar padirbėjęs Biržuose, 1920 m. rugsėjo 16 d. pasisūlė naujokui kariuomenės ir buvo paskirtas Mažeikių stoties komendantūron. 1921 m. rudenį, jau tarnaujant Kaune, Juozas Audėnas pradėjo vakarais lankytis Mokytojų Profesinės Sąjungos Suaugusiųjų gimnazijoje, kuria baigęs įstojo į Lietuvos universiteto teisų fakulteto ekonominį skyrių.

Studijuodamas, Juozas Audėnas apsisprendė politiškai ir įsijungė į Studentų "Varpo" draugiją; 1926-28 m. buvo tos draugijos pirmininku. Baigęs studijas 1941 m., įstojo į Lietuvos laisvųjų Laidininkų Sąjungą. Nuo 1942 m. buvo tos sąjungos Centro komiteto nariu, o nuo 1943 m. perkeltas į metus — pabrėžiant.

Pasirūpinęs, 1930-36 metais, jis dirbo mokėtoju inspektoriau Kaune, 1936-39 m. — Kauno miesto savivaldybės finansų skyriaus vedėju.

Paskutinėje nepriklausomos Lietuvos A. Merkio vyriausybėje J. Audėnas buvo žemės ūkio ministru. Šiose pareigose būdamas, jis patyrė visos tautos tragediją, kurią jis aprašė knygoje "Paskutinis posėdis" (New York, 1966 m.). Netrukus jis pasijautė nesaugus Sovietų okupuotoje tėvynėje ir 1941 m. vasario mėn. persikėlė Vokietijon.

Vokiečių okupacijos metu J. Audėnas grįžo į Lietuvą ir vėl įsijungė į krašto ūkio darbą. Dirbo Lietuvoje. Tuo pat laiku Lietuvos politiniai veikėjai pradėjo planuoti nepriklausomos valstybės atstatymą. Sutarta sudaryti naują politinį pagrindinio centro, į kurį įeity po vieną atstovą nuo visų liet. partijų, turėjusių savo atstovus demokratiniuose Lietuvos seimuose, ir po vieną atstovą nuo aktyviai besireiškiančių kovos organizacijų prieš okupantą.

J. Audėnas rašė ("Tėvynės sargas", Nr. 2, 1982):

"Baigus susitarimą ir gavus visų organizacijų pritarimą, 1943 m. lapkričio 25 d. pirmą kartą susirinko agr. Balio Gardžiūno buc. Parados gatvėje 9a. Kaune, devynių organizacijų atstovai: lais. buv. prof. Antanas Tumėnas, krikščionių demokratų: prof. Steponas Kairys, socialdemokratų: dr. Adolfas Dainušis, Lietuvos Prontor, agr. Balys Gardžiūnas, tautininkų: Juozas Kėstutis (dabar V. Vaitiekėnas), darbo federacijos: Klemas Brūnys, nacionalistų partijos: Jonas Deksnys, laisvės kovotojų: dr. Bronius Kazlauskas (dabar Kazlas), viehybės sąjūdžio, ir Juozas Audėnas, valstiečių liaudininkų. Tada patarė pasidaryti pasirašyti, kas ką atstovauja".

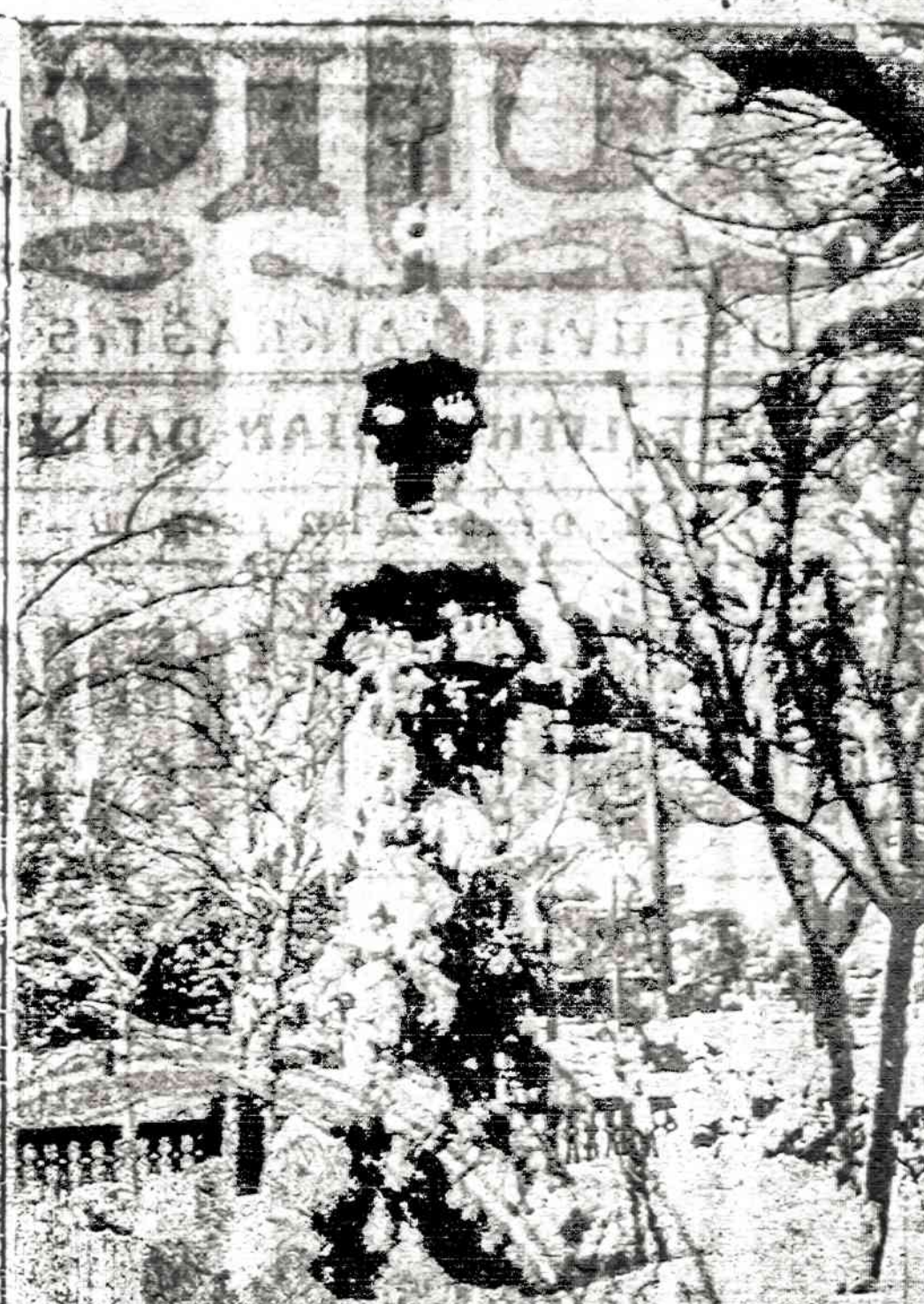
Netrukus buvo sutarta organizaciją pavadinti "Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu". 1944 m. balandžio pabaigoj Gestapas surekė pagrindinio organizaciją ir didžiąją dalį VLIKo narių suėmė.

J. Audėnui pavyko pasislėpti ir karo sūnytyje atsikūrė Vokietijoje. 1946-48 m. Ilanau stovykloje dirbo Lietuvių Tremtinių Bendruomenėje kaip Centro komiteto vicepirmininkas. 1949 metais persikėlė į JAV, kur vėl įsijungė lietuvių veiklon.

Ateinamais metais VLIKo tūris atžymėję savo veiklos 40 metų sukaktį. Per tą laiką VLIKo pirmininkai daug kartų pasikeitė. Buvo Steponas Kairys, Mykolas Krupavičius, Antanas Trimakas, Vaclovas Sidzikauskas, visi jau mirę. Po to buvo J. J. Vaitiekėnas, dabar K. Bobelis. G. Juozas Audėnas per visus 39 metus buvo lyg dešimieji VLIKo pirmininko ranka, daug metų buvo vicepirmininku. 1964 m. pradžioje, A. Trimakui mirus, J. Audėnas ėjo VLIKo pirmininko pareigas iki tų metų rugsėjo mėn. pabaigos, kada pirmininku buvo išrinktas V. Sidzikauskas.

Is to matosi, kad Juozas Audėnas buvo vienintelis politinis veikėjas, kuris buvo VLIKo steigėju ir po to ilgaisiais jame dirbo. Jis buvo gerbiamas ir mylimas ne tik tarp savo sūnytyje žmonių, bet tarp pat ir tarp visų lietuvių. Visi, kas siekia Lietuvai laisvę, turi jam mirus.

J. Audėnas yra parašęs daug straipsnių, kurie buvo atspausdinti liet. laikraščiuose bei žurnaluose. Bėne paskutinis jo straipsnis "Prisiminimai apie Siasį Laisį" buvo atspausdintas

"Tėvynės sargas" (Nr. 2, 1982 m.). Be to, parašė knygas: "Verslo mokymai" — 1933 m., "Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania" — 1963 m., "Paskutinis posėdis" — 1966 m., kitos paliko rankraščiuose. J. V.

(Iš Europos Lietuvio)

KALEDŲ PAPROČIAI IR BURTAI

(Tėvynės)

141. Kas pirmas pavalgio kūdikių tas pats ir mirs. (25).
142. Kūdikis pavalgis netgi ir ora, nes kerštojai leidžia tokį vėją, kuris gali užkerėti. (6).
143. Kūčių vakarą visados sluoja kryžiaus naktį apštant. Murija ir Kristus išsėd. Sūkles, merginos klasos šunų loimo. Is kur sūny loja, is ten bus piršiai. (31).
144. Kūčių vakarą tėvai sustato ratu savo vaikus ir paduoda jiems po mažą terbelę. Paskum sėja žirnius. Kurio vaiko terbelėn daugiau žirnių įkrenta, tam reikia skirti didesnė dolis ir priešingai. (7).
145. Pavalgė kūdas pamazėl nuimo nuo stalo šieną. Jei ant stalo paliko grūdų, tai bus geri metai ir atvirkščiai. (7).
146. Nuėmę nuo stalo kūčių šieną, žiūrį koklių grūdų liko ant stalo. Mat, kais metais tie javai geriausiai darėsia. (5).
147. Jei vakarą nuo miško pušės pučia tirštą vėją, bus daug riešutų, miškinų obuolių. (9).
148. Kad važiuotų piršiai, pamėsa namo paliktas lauke skėčias. (9).
149. Kas pirmutinis parvažiavęs iš piemenėlių mušų, apliuobs gyvulius, tas pirmas ir nuo lauko nuims. (Kurkiai, Pušlotas).
150. Kūčių naktį, sako, raganos jodinėjančios, oru ant tušų aviliu.
Kartą vienas bernas lūndes i vilii ir raganos jį nunešusios i

kažkokį kitą pasaulį, kur buvo si vasara, ir ten jos ėmusios žirniekti. Bernas iškies iš avilio tanką ir taip pat pasiraškes žirnių. Paskum raganos sugrįžo atgal. Kai vakarukose raganos tyrėsi, kad neturintios is kito pasaulio žirnių, bernas išsiėmęs is kišenės žirnius ir parodęs Paskum tas bernas ėmęs džūti ir nudžiūvęs. (9).
151. Kūčių vakarą raganos pasitepusios pažastis kažkokiais riebalais, joja ant avilių žirnių šali. Ką jos ten daro, nežinia. (10).
152. Kūčių naktį raganos prieketės vanojasi. (25).
153. Jei nori Kūčių vakarą pamatyti velnią, turi tris kartus apibėgti apie gryčią — ir prie durų jį ten rasi. (21).
154. Norint atsiginti nuo raganų, reikia auksiniu rakteliu apibrėžti aplink save ratą arba padėti ilgą rožančių ir jį vė

de i atstoti. (23).
155. Seni žmonės, norėdami apsaugoti nuo piktųjų dvasių, ima "aplotkę" ir kiša po šermeniu. (E. Jasevičiūtė, Viesintos).
156. Seimininkė vakarą užsideda grabnyčią ir švėstu vandeniui šlaksto namus, kad apsaugotų nuo visokių nelaimių. (Joniskėlis).
157. Reikia is grabnyčios pridirbti mažučią kryžiučių ir įeiti aplipinti visus namų kampus. Tuo būdu namus ir turtą nuo piktųjų dvasių apsaugosi. (23).
158. Kad apsaugotum namus ir turtą nuo pavojų, kūčių vakarą išdegink duryse ir slenkčiuose kryžius. (7).
159. Per užgavėnas įsūti į mėsinius sūnų gabalą ir nešioti jį per visą gaveniā. Vėlykų rytą su tais pačiais garškiniais nueiti bažnyčion. Jei bažnyčioje bus koks burtininkas

tai pamatysi ant jo galvos raganų. (Veltio v., Panevėžio ap.).
160. Kūčių vakarą mergaitės nesukuoja galvų, nes nuo to pavasarį vištos rūšis iškapsto. (Veltis).
161. Mergaitės kūčių dieną nespūrusie ir nesisukuoja. Tik pakūčiavusios prausiasi ir sukuoja. (Vabalninkai, 13).
162. Jei kūčios esti jaunam mėnesy, linus reikia sėti dirvone, jei sename — senoje dirvoje. (12).
163. Kūčių vakarą negalima gulti nesukalbėjus poterių, nes labai baisūs sapnai kankins. (Kudokaitė, Balboku k., Krenava).
164. Jei nori, kad miške gyvatė neįkirstų, tai atsimink, kokio dienoj buvo kūčios. (Vėlykių par.).

(Bus daugiau)

SVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA sveikinu savo šeimą, gimines, drauges, draugus bei visus pažįstamus.

Stasys Kiela

6538 So. Albany, Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų linki visiems.

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI
AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD
Oak Lawn, Illinois 60455 Tel.: 598-9661

KALEDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ 1983 METŲ PROGA SVEIKINAME VISUS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIUS IR VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS.

SLA Prezidentas POVILAS IR GERTRŪDA DARGIAI

Taip, kaip ir pernai, aukojo vieno mėnesio pensijos čekį — \$500 paramai lietuviškos patriotinės spaudos — Naujienu. Kartu pridėdu ir \$40 prenumeratą, kuri už mėnesio baigiasi.

LINKIŲ NAUJIENŲ STABUI IR VISIEMS GEROS VALIOS RASYTOJAMS BEI BENDRADARBIAMS

ANTHONY PADVEK

Fairview Heights, Illinois

SLA 1344a MOTERŲ KUOPA SVEIKINA NAUJIENŲ redakciją, administraciją, skaitytojus ir visus SUSIVIENIJIMO narius, linkėdama LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ 1983 METŲ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

1344a MOTERŲ KUOPOS VALDYBA ir NARĖS

SIS TAS IŠ ČIURLIONIO GALERIJOS ČIKAGOJE ISTORIJS

Visa palikę traukėmės nuo šio švikinio mario, vildamies ne-
matyti "demokratiškesnės
valdžios" pašventintos kasdieni-
nų melo, apgaulės, žudynių ir
vėjų. Buvome kuklūs ir
daugumėms laisva. Buvome jautė-
ties netiesai, skriaudai, nes pa-
tyrė nuo to kentėjome. Jautėme
patos įsakymą "sąauk" pasauliui
ir leiskoti jai pagalbos; jautėme
patos atsieti už mokslą, pa-
rašymą ir gyvenimą savame
laime.

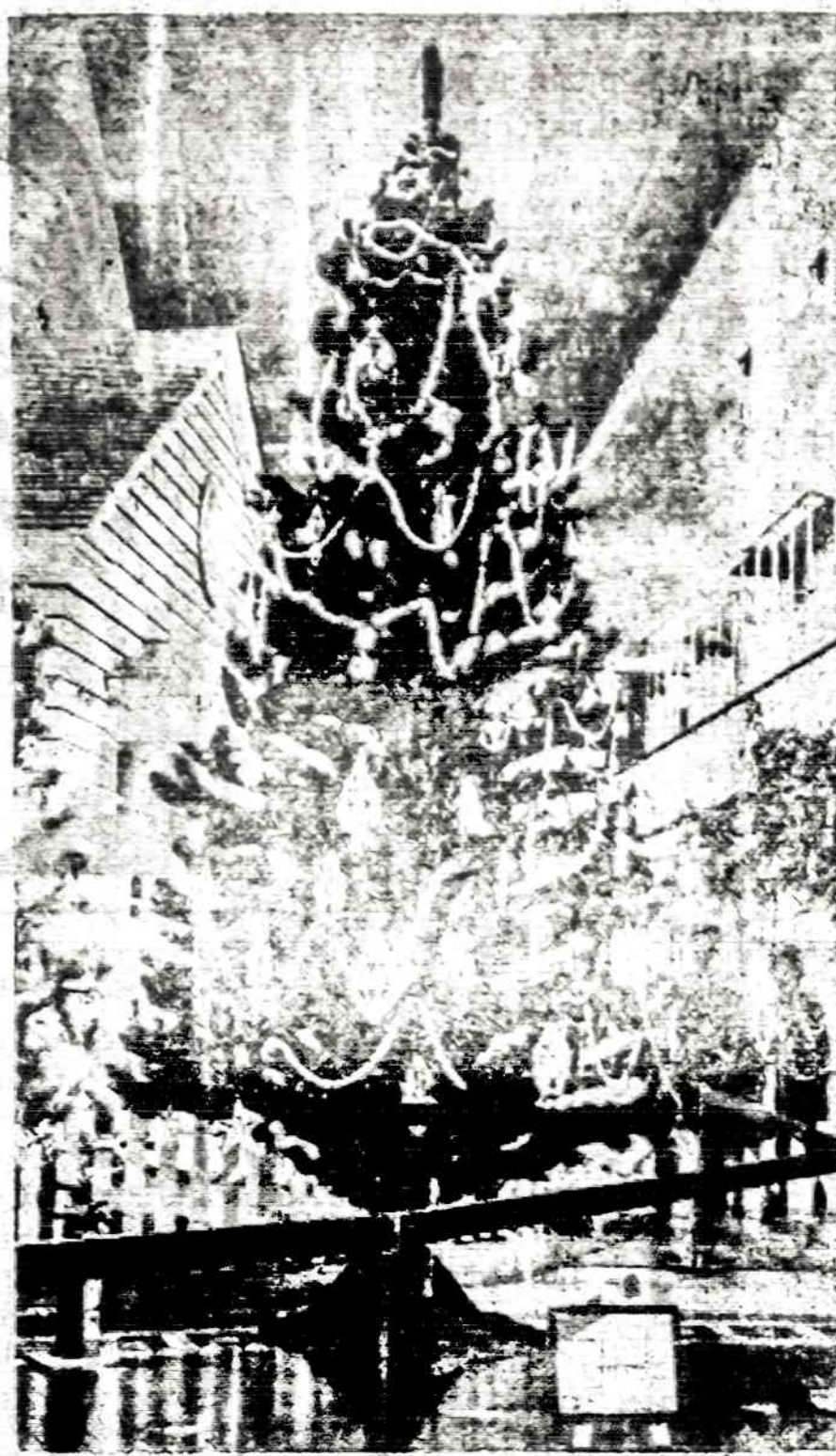
Tokiam fone kelių dešimt-
mečių puselela svajonė sura-
šyti ir gražinti tautai ge-
rąsčius lietuvių dailininkų kū-
rinys tapo realybe. Neturėdami
netalpalų, nei lūpų, pasiry-
žėme išleisti Čiurlionio galeriją
Čikagoje ir pradėjo kurti Meno
Kūrinų Fondą, kaip šiltnamį
lietuvių dailės, skulptūros ir dave-
savo pinigų, kol galėjomės "atsi-
stojoti ant kojų".

Taip nusakytas Čiurlionio Ga-
lerijos Čikagoje gimimas vien-
oje iš Čiurlionio Galerijos, Inc.,
informacijų. Ties pasiryžėmės bu-
voti dail. Zenonas Kolba — gale-
rijos sumanytojas ir jos "siela",
prof. Adomas Varnas, dail. Mi-
kolas Šileikis, dail. Jonas Tričys ir
jėms padėję keli kiti asmenys.
Jau 1956.V.26, suorganizuoda-
me Lietuvių Dailininkų Sąjungą
Amerikoje, prof. A. Varnas, Z.
Kolba, M. Šileikis, J. Tričys, A.
Skupas-Cooper ir kiti kalbėjo
apie reikalingą meno centą
ir rinkti dailės kūrinius nepri-
klausomai Lietuvai. Dailininkų
Sąjungos pirmininku išrinktas
Z. Kolba tu metų liepos 13 dieną
parašė raštą LB pirmininkui
Bajerčiui, prašydamas paramos
išnuomoti patalpas "Čiurlionio

Galerijai", kurios idėja jau bu-
vo išskristalizavusi. Atsakymas
atėjo neigiamas.

Gyvendamas jėzuitų kaimy-
nystėje ir susidraugavęs su pro-
vincijolu kun. Br. Kristanavi-
čium, Z. Kolba 1956.VII.29 dieną
kreipėsi į juos raštu, prašyda-
mas patalpų galerijai. Gavęs tei-
giamą atsakymą, jis tu pat metų
rugpjūčio mėn. suorganizavo
Čiurlionio Galerijos vadovybę:
pirmininkas ir administratorius
— Z. Kolba, direktorius — M.
Šileikis, vicepirmininkas — A.
Skupas-Cooper, išdalininkas — J.
Kamica ir nariai — prof. A. Var-
nas ir J. Tričys. Jie formaliai
perėmė į Meno Kūrinų Fondą
17 kūrinių iš Morrison viešbu-
tyje įvykusios parodos. Ta pati
galerijos vadovybė suorganiza-
vo viešą Čiurlionio Galerijos ali-
darymą Jaunimo Centre 1957.X.
20 d. kartu suorganizuodami di-
džiulę dailės parodą.

Per penketą metų jų tvarko-
ma Čiurlionio Galerija subūrė
daugumą išsivijusių dailininkų
surinko per 100 meno kūrinių
Fonda, nepriklausomai Lietu-
vai ir susidarė gražų būrį lan-
kytojų. Deja, 1962 m. spalio
18 d. įvyko, ko niekas nesitiki-
jo — steigėjai ir galerijos vadovai
buvo "išrinkti" iš savo galeri-
jos. Jėzuitas kun. Kidykas pa-
keičė galerijos užraktus ir gale-
riją, lyg savo turtą, perdavė
Amerikos Lietuvių Menininkų
Klubui. Netektį stebėtis, jei
taip atsitiktų bolševikų valdo-
mame krašte, tačiau, krašte,
kur privati nuosavybė ir steigė-
jų teisės dažnai yra saugomos
daugiau kaip žmogaus gyvybė,
šis aktas yra aukščiausio laips-

nio smurtas, įvykdytas po jėzui-
to stogu ir jų rankomis.

A.L. Menininkų Klubas

Šio smurto šaknys buvo išau-
gintos anksčiau. Lietuvių Jėzui-
tų Provincijolas ir Jaunimo
Centro statytojas kun. Br. Kriš-
tanavičius paskyrė tame centre
du kambarius visoms veikian-
čioms lietuvių kultūrinėms gru-
pėms: dailininkams, muzikams,
scenos darbuotojams, rašytojams
ir architektams, su sąlyga, kad
jos sudarytų kokią nors bendrą
organizaciją. Čiurlionio Galle-
rijos steigėjas ir jos pirmininkas
dail. Z. Kolba pakvietė visas tas
grupes ir iš jų atstovų sudarė

federaciją — A. L. Menininkų
Klubą. Dail. Kolba buvo išrink-
tas tos federacijos pirmininku.

Su laiku Klubą sudarėnčios
grupės nustojo veiksmos arba
nusiuko nuo to klubo veiklos,
išskyrus Čiurlionio Galeriją. Pa-
mažu į M. Klubą vadovybė su-
lindo žmonės visai kitų tikslų
siekti. Nebegaudami savo grupių
įgaliojimų, jie panorą Klubą pa-
daryti paprasta organizacija ir,
pamiršę kokią kultūrinę grupę
jie atstovauja, visi "pasidarė"
Čiurlionio Galerijos tvarkyto-
jais. Taip pat jie ėmė tvirtinti,
kad Klubas yra ne tik Čiurlio-
nio Galerijos, bet ir Meno Kūri-
nių Fondo savininkas. Pagaliau,
sims ir susigriebs už galvos

užvaldę Klubą ir paverčę jį or-
ganizacija, kurioje kiekvienas
galėjo būti balsuojantis narys,
jie pasijuto pilnais galerijos ir
Kūrinų Fondo "bovais". Kai Lie-
tuvos konsulas dr. Daužvardis
paklausė "Tai Jūs Fondo kūri-
nius galite parduoti?", naujai iš-
rinktasis Klubas pirmininkas Po-
vilas Gaučys jam atsakė: "Mes
esam Amerikos piliečiai ir Lietu-
vos konsulas mums negali duoti
nurodymų".

Galerijos steigėjai ir jos tvar-
kytojai nesutiko su tais pakeiti-
mais ir protestavo. Užtat, jėzui-
tai su Gaučiu ir Co. įvykdė ne-
girdėtą smurtą — Čiurlionio Ga-
leriją atėmė iš jos steigėjų ir
užgrobė saviems tikslams. Dai-
lininkui Z. Kolbai mirus, Jonas
Jasaitis "Drange" tatau pavadin-
bolševikinių "Nacionalizavimo"
žodžiu.

Steigėjų laimei, Meno Kūrinų
Fondo ir kiti dokumentai liko jų
rankose. Kai visokie taikiniai žy-
giai nieko nepadarė, Galerijos
steigėjai 1963 m. nuėjo į šio
krašto teismą ir užvedė bylą
Nr. 63 S 11102 Circuit Court of
Cook County, savo teisams ir Č.
Galerijos paskirčiai apsaugoti.

Trečiųjų teismas ir Galerijos Globos komitetas

Bylą teisme užvedus, atsirado
talkintojų, kuriems pavyko gin-
čo šalis prikalbinti pasiduoti
Trečiųjų Teismo sprendimui. Po
visų reikiamų sulikimų buvo su-
daryta Taikomoji Komisija iš
luometinio LB pirmininko Jono
Jasaitio, kun. Broniaus Kriš-
tanavičiaus, S.J., ir prof. Mečio
Mackevičiaus. 1964.X.25 d., po
eilės posėdžių ir pasitarimų, tos
Komisijos pirmininkas Jonas Ja-
saitis raštu pranešė ginčo šali-
ms Taikomosios Komisijos
sprendimą ir jį paskelbė spau-
doje. Bet visų nustebimui, kun.
Krištanavičius užsigynė, kad jis
nieko apie tokį sprendimą neži-
nās. Tada išgirdęs, prof. M. Mac-
kevčius nenorėjo tikėti savo au-
sims ir susigriebs už galvos

sūklejo: "Juk jis buvo Taiko-
mosios Komisijos sekretorius!
Pas jį buvo visi mūsų pasitari-
mų ir nutarimų protokolai!"

Trečiųjų Teismo sprendimas
buvo užmirštas beveik dveju-
metus. Tik bylos eigoje ameri-
kiečių teismui įsakius patikrinti
užgrobląją galeriją, prisimintas
J. Jasaitio paskelbtasis spren-
dimas. 1966.IV.16 d. įvyko Jėzui-
tų Provincijolo kun. Br. Markai-
čio suauktas ir jo praves-
tas abiejų ginčo šalių posėdis, nuta-
ręs vykdyti Taikomosios Komisijos
sprendimą, pagal kurį toli-
mesnį galerijos tvarkymą per-
duoti specialiam Globos Komitetai.

Po eilės trukdymų iš M. Klubą
vadovų, 1966 m. lapkričio mėn.
Č. Galerijos Globos Komitetas
buvo sudarytas. Kun. J. Borevi-
čius antrą kartą pakeitęs gale-
rijos užraktus, L. Menininkų Klū-
bo vadovai buvo išrinkti iš ga-
lerijos ir jį perduoda Globos Ko-
mitetui, į kurio pirmininkus iš-
prašė kun. J. Borevičius.

Menininkų Klubą vadovai —
P. Gaučys, Br. Mackevičius, Ana-
tolius Kairys ir Co. — padėjo
parašus dėl Trečiųjų Teismo
sprendimų vykdymo, tik dėl
jėms žinomų priežasčių, pradė-
jo susitarimą boikotuoti. Paaiš-
kėjus Klubą vedamai dvigubai
sąsąlybai, to klubo Revizijos
Komisija panorą nuodugnai
patikrinti atskaitomybę. Tada
Klubą vadovai be jokių cėremo-
nių visą susirinkimo rinktą Re-
vizijos Komisiją "pašalino" iš
Klubą. Bet "išmestieji" suaukė
Klubą visuotinį susirinkimą, ku-
ris patvirtino visus susitarimus
ir įsakė P. Gaučiu ir Co. juos

vykdyti. Nežiūrint to, Klubą va-
dovai neperdavė nei galerijos
kasos, nei dokumentų, ir iki šiol
nežinoma, kiek galerijos pinigų
jie nunešė. Tuo metu "Drange"
buvo paskelbta, kad \$3,000 iš ga-
lerijos kasos Klubas perdavė pa-
skuboniui sudarytam Čiurlionio
Monografijai Leisti Komitetui,
kurio sudėtyje, be P. Gaučio ir
K. Bredano, buvo surašyta visa
eilė asmenų. Iki šiol nesulaukė-
me per 15 metų nei monografi-
jos, nei pinigų grąžinimo. Visa
tai parodo, į kokias rankas buvo
atsidūręs idealistų dailininkų
įkurtoji Čiurlionio Galerija Či-
kagoje.

Ginčo šalių susitarimų gūgys
Čiurlionio Galerijos Globos Ko-
mitetas, viena šaliai nevykdant
susitarimų, iš karto atsidūrė sun-
kumuose. Po kelių mėnesių jo
veiklos, konsulas dr. Daužvar-
dis, pasitarimuose su galerijos
steigėjais, ėmė nusiskusti, kad
padėtis galerijoje esanti tokia pat
kaip ir anksčiau: skolos nemo-
kamos, pranešimų bei dokumen-
tų konsulas negauna ir pan.,
o sūlanį tuos klausimus svar-
tyti Globos Komiteto posėdžio-
se, pirmininkas kun. J. Borevi-
čius "neranda laiko" suaukti
posėdžio. Galerijos steigėjų
spaudžiamas vykdyti susitari-
mus, Globos Komitetas paskelbė
spauodoje pranešimą "Isipareigo-
jimai ir jų vykdymas" ("Nau-
jienos" 1967.IV.6), tačiau buvę
Klubą vadovai nekreipė į jį dė-
mesio.

(Bus daugiau)
Domas Adomaitis

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems savo klientams ir draugams

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti.
WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.
CAROL MISEVICH - CARROLL, Mgr.

2200 West Cermak Road Chicago, Ill.
Telef.: Virginia 7-8874.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIU

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. KILANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KUPESTINGAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMINAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. rait.

Dr. KUHLMAN, D.S., Registruotas vaistinė

Tel. 476-2206

Aleksas Ambrose,

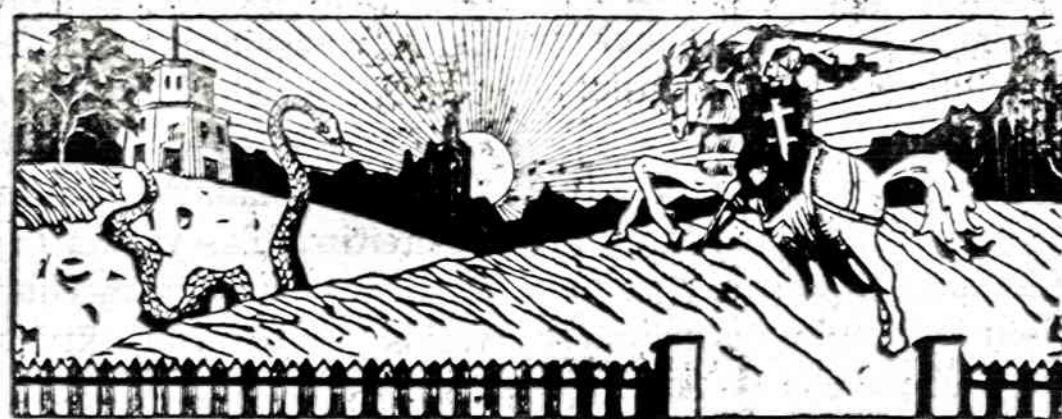
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIODAS MIKSYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėto viską, kas bet kada ir
bet kur, bet kurla kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius
ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K.
Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė
lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus
ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$20. Kieti viršeliai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

MACKE REALTY CO.

Pranė ir Kazys Mačiukai

2549 West 71st St. Tel.: PProspect 6-3140

LINKSMIAUSIŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ
1983 METŲ

LINKIME

VISIEMS NARIAMS, REMEJAMS IR
CHICAGOS LIETUVIAMS

VALDYBA:

PAUL MASILIONIS — Pirmininkas

JENNY POVILAITIS — Vicepirmininkė

ROŽE DIDŽGALVIENE — Nut. rašt. ir koresp.

HERMAN DANTA — Fin. raštininkas

JOSEPHINE MASILIONIS — Kontrolės Raštininkė

MATT POVILAITIS — Išdalininkas

LIETUVIŲ ŽAGARIS
KLUBAS

Naujienos, Chicago, 8. III. Wēdnesdys, December 22, 1987

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1734 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 481-6186

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1988	pusl metų	\$32.00
Subscription Rates:	trims mėnesiai	\$18.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	vienerius mėnesius	\$6.00
six months, \$12.00 per 3 months. In		
other USA localities \$40.00 per year,	Canadoje:	
\$7.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year,	pusl metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	vienerius mėnesius	\$6.00
35 cents per copy	Asienose:	
	metams	\$48.00
Nuo sausio pirmos dienos	pusl metų	\$24.00
Dienraštis kainuoja:	vienerius mėnesius	\$6.00
Chicagoje ir priemiestinėse:	Naujienuos alina kasdien, ketvirtin-	
metams	ekmdienius. Ieškia Naujienuos Ben-	
pusl metų	drovė, 1734 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiai	visas laisvas laikas.	
vienerius mėnesius		
Uose JAV vietose:	visas laisvas laikas.	
metams		

NAUJIENUO raštinė atidaro kasdien. Viskyrus sekmdienius.
— 11 val. iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kodėl įvėlė bulgarus į pasikėsinimą prieš popiežių?

Iš Italijos ateinančios pačios vėliausios žinios sako kad bulgarai buvo įvėlti į pasikėsinimą prieš popiežių Joną Paulių II-jį.

Italijos policija, pajėgusi suvaldyti Milano srityje veikusias "raudonąsias brigadas", išaiškino, kas pagrobė JAV generolą J. Dozier, surado jo slėpimo vietą, sučiupo šimtus adresų "raudonųjų brigadierių", juos visus čiupo už pakarpos, susodino, ilgiems metams į kalėjimą ir apmėmė komunistinę veiklą visoje Italijoje.

Praėjusių metų gegužės 1 dieną Vatikane, Šv. Petro aikštėje, buvo paleistos kelios kulkos į popiežių Joną Paulių II-jį, ir petį ir vidurius, ir sužeidė porą tikinčių moterų Šv. Petro aikštėje laukusių Šv. Tėvo palaiminimui.

Italų policija ir šiuo atveju parodė, kad ji moka skubinti ir labai apdairiai veikti. Ji toje pačioje aikštėje sučiupo 23 metų jauną vyrą, paleidusi kulkas į popiežių ir į niekuo dėtas maldininkes. Policija apsupo Šv. Petro aikštės dalį ir apklausinėjo kiekvieną žmogų, kuris pasikėsinimo metu buvo aikštėje ir galėjo matyti, kaip tas pasikėsinimas vyko.

Policijai pavyko nustatyti, kad ne vienas vyras kėsinosi nužudyti popiežių. Be suimtojo jauno vyro, toje pačioje aikštėje buvo dar du gerai ginkluoti vyrai. Visi trys vienas kitą pažino, kalbėjosi ir, galima spėti, kad vienas kitam būtų padėję, jeigu būtų buvęs reikalingas. Jie būtų padėję sužaloti arba nušauti popiežių, jeigu pirmasis būtų nepataikęs ir popiežius būtų nesužeistas.

Šovusįjį policija sučiupo, bet kitiem dviem pavyko pasprukti iš aikštės. Italų policija greitai veikė, bet dviem pasikėsinintojų bendrininkams pavyko iš aikštės pabėgti. Tai buvo nesunku padaryti, nes revolverio šūviai ir popiežiaus sužeidimas sukėlė didelį samąšį. Kiekvienam buvo aišku, kad buvimas aikštėje buvo pavojingas gyvybei, todėl dauguma ir bėgo iš aikštės. Kartu su minia, iš aikštės paspruko ir kiti du pasikėsinintojai.

Policijai pavyko nustatyti, kad popiežiaus gyvybę norėjo atimti jaunas turkas Mehmed Ali Agca. Kad apie

popiežių jis buvo girdėjęs, bet jo asmeniškai nepažinęs, su juo nekalbėjęs, nors apie jį nemažai skaitė laikraščiuose ir girdėjęs iš draugų. Policijai jis prisipažino, kad Italijoje atsiradęs tikslai prieš kelias dienas. Kad iš Turkijos jis išvažiavęs į Graikiją, o iš Graikijos persikėlė į Bulgariją, iš kurios jis atvykęs į Italiją ir apsisėdęs Romoje.

Daugiau iš suimtojo policija nieko neišgavo, nes jaunas vyras tylėjo. Jis uždarė burną ir nieko apie savo praeitį niekam nesakė. Kai Agca užsikišė, tai italų policija visiškai jį izoliavo. Jokio susisiektimo su žmonėmis. Niekas jo nelaukė, niekas nieko neklausinėjo.

Tuo tarpu italai iš turkų valdžios patyrė, kad Agca buvo fanatikas musulmonas, šijitas. Turkijoje priklausė pačiai dešiniausiajai Mahometo tikybinei grupei. Jis buvo susizavėjęs mulla Chomeini, bet Turkijoje šios rūšies fatichų buvo mažai. Turkų vyriausybė uždarė sienas su Iranu ir jokių tikybinių fanatikų neleidė. Agca buvo laikomas turkų kalėjime. Jis privalejo laukti teismo, bet jo bylos nagrinėjimas ėjo labai lėtai.

Italai tuo tarpu patyrė, kad vienas Agcos bendradarbis grįžo į Turkiją. Policija jį tuoju sučiupo ir pradėjo klausinėti, kokia jo pažintis su Agca. Kaip jie pateko Bulgariją, kaip ten mokėsi šaudyti ir modernius ginklus vartoti. Bet, svarbiausia, jis papasakojo turkų tardytojams, kaip jis iš Bulgarijos pateko į Italiją.

Antrasis Agcos bendradarbis pateko į Vokietiją. Policija ir jį labai lengvai sučiupo. Gerai apklausinėjo ir perdavė italams. Pasirodo, kad antrasis taip pat papasakojo, kaip jis iš Bulgarijos pateko į Italiją.

Tuo tarpu Agcai buvo suruostas teismas. Jis prisipažino, kad kėsinosi nužudyti popiežių. Jis gavo 30 metų kalėjimo ir pateko dar didesnėn izoliacijon. Izoliacija priverė Agcą "giedoti". Jis papasakojo, kad iš Bulgarijos į Romą jį atvežė grupė bulgarų. Pats vyriausias kelišon organizatorius buvo Sergei Ivanov Antonov. Jis vadovavo bulgarų aviacijos transporto bendrovei. Savo žinioje jis turėjo grupę jaunų ir paslankių bulgarų. Jie atvežė ne tik į apmokytą Agcą, bet ir kitus du į Romą. Antonovas surado Agcą būrį prie Šv. Petro aikštės. Atrodo, kad ir Ivanovas pradėjo "giedoti".

Italijos parlamente kilo didžiausias susirūpinimas apie Bulgarijos pareigūnų įsivėlimą į pasikėsinimą prieš popiežių. Nei užsienio, nei vidaus, nei italų gynybos ministeriai neabejoja, kad pasikėsinimas buvo padarytas be atsakingų bulgarų valdžios atstovų žinios. Italijos krašto apsaugos ministeris Lelio Lagdrio pareiškė parlamentui, kad toks bulgarų valdžios elgesys yra karo veiksmas, taikos metu. Negalima apmokyti ir siųsti agentų į kitą valstybę žudyti atsakingų pareigūnų. Tai yra karo veiksmas.

Visiems kyla klausimas, kodėl bulgarai turėjo organizuoti pasikėsinimą prieš popiežių? Iš viso, kam popiežius gali būti pavojingas? Tuo tarpu jis buvo pavojingas dabartinei lenkų vyriausybei. Jaruzelskio vyriausybė uždraudė jam vykti į Lenkiją. Pats popiežius norėjo vykti į Čenstakavos 600 metų sukaktį. Gen. Jaruzelskis pasiuntė pareigūną į Romą, kuris patarė popiežiui ten nevažiuoti.

Popiežiaus įtaka Lenkijoje yra labai didelė. Sovietų valdžia norėjo okupuoti Lenkiją, bet ji pabijojė popiežiaus. Jeigu popiežius būtų pataręs lenkams pasipriešinti rusų invazijai, tai rusams būtų buvę labai sunku okupuoti Lenkiją. Tikslai Maskvai popiežius buvo pavojingas.

— Jeigu jis pavojingas, tai reikia jį nužudyti, — galvojo Kremliaus valdovai. Kas galėjo imtis iniciatyvos nužudyti popiežių? Savaime aišku, kad iniciatyvos galėjo

DU NEMALONŲ ISISOKIMAI

Per gruodžio mėnesio 17 dienas Marquette Parko Namų Savininkų susirinkimą buvo vie. ne išsiskolėto žveistas mūsų didžiausias gerbiamas Marquette Parko parapijos klebonas ir už tai Marquette Parko Lietuvių Organizacijos pirmininkas p. Z. Mikulius ir visai valdybai blebono buvo pareikštas didelis nepasitenkinimas.

Aš manau, kad nei Marquette Parko namų savininkų pirmininkui, nei valdybai toji kalta nepriklauso. Gal tik tiek, kad pirmą kartą p. Z. Mikulius aptarėjų nesugebėjo susijonuoti ir neparodė tam išsiskolėto durų, pro kurias išsima lauk iš sales. Mūsų visai Marquette Parko Namų Savininkų valdybai ir parapijai yra labai nemalonūs įvykiai, nes gerbiame mūsų parapijos kleboną, visomet mūsų organizacijai labai daug padeda, ne tik patarimais, sumanymais, kaip geriau

ir naudingiau galima būtų atsiestas mūsų organizacijos tikslus, visuomet duoda mums pasikatinimą, dažnai atsilankydama į namų sav. organizacijos susirinkimus. Kaip čia dažnai yra sakoma, kad Amerika yra laisvas kraštas, tai tą laisvę kai kurie visai kitai suprantą, pasinaudoja visai ne tuo tikslu, kuriam ji yra skirta.

Be to, dar turime vieną narę, kuri per gruodžio mėnesio 17 dienas susirinkimą p. Kleboną pavado moteriškė.

Tai toji moteriškė, kuri visomet randa priekabių prie valdybos. Renkant 1982 metų Marquette Parko savininkų valdybą, susirinkime buvo nutarta, kad valdybą patį pasiskirsytis pareigomis. Pareigomis pasiskirsčius, toji moteriškė suklebė trūkumą ir valdybą buvo su daryta pagal jos dora.

Dabar, renkant 1983 metų valdybą, jau prie to nebegalėjo pri-

imti, nes šis 1982 m. valdyba nutiko pasikirti ir 1982 metams. Tai tuomet toji moteriškė sugalvojo ir labai užsispyrusi ir būtinai iš manęs sužinoti, ar yra mokamos algos Marquette Parko namų savininkų valdybai ir kiek kokiam valdybos nariui yra mokama algos? Man atkakliaus, kad aš nieko nežinau apie Marquette Parko namų savininkų valdybos algas ir aš niekam iš valdybos jokio algos čekio ne išrašiau ir aš tik girdėjau, kad 1981 metų valdybai buvo mokamos algos ir tik apie \$35 dolerius metams, tai tos vadinamos algos neišsina dinei net vienas pilnas centas, tai ar tas galima skaityti alga, aš tuo labai abejoju. Ar verta kelti ginčus dėl nepilno vieno cento?

P. Matukas per tą susirinkimą pareiškė, kad jis ir p. Jasiūnienė net tris dienas važinėjo po Marquette Parką, rinkdami loterijai rengiamam banketui dovanas. Tai pagal Marquette Parko namų savininkų valdybos algų skalę, jie uždėdavo po tris nepilnus centus. O gal ir to neuždėdavo, nes, kaip girdėjau, ne visiems valdybos nariams yra mokamos "tos didelės algos". Tokio didelio uždarbė, aš manau, kad toji moteriškė neturėtų pavydėti jiems. Bet toji moteriškė man dar šitą pasakė: "jeigu jau valdybai yra mokamos algos, tai tuomet ir ji norėtų būti valdyboje". Turėdama 8-nių būrį namą, dar norėtų eiti dirbti už nepilną centą dienai. Man tai atrodo labai juokingai, bet čia jau nebe juoko reikalinga, kuomet mes turime tokių gėjų, kaip čia Amerikoje vadina "grūdėlius".

Vladas Brazionis, Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos kasininkas.

Siaurės Korėjo šimmet parodė Iranui įvairių ginklų už du milijonus dolerių. Tais ginklais Iranas puola Iraką.

Nuosirdžiai sveikinu visus geros valios lietuvius, spauda, organizacijas, radijo programas bei veiksmius Kalėdų Švenčių ir Naujųjų 1983 Metų progą.

Linkiu visiems praleisti Kalėdų šventės malonioje, ramioje tos šventės nuotaikoje. Linkiu visiems laimės, sėkmės ir sveikatos Naujuose Metuose.

Lai ateinantieji metai atneša šviesesnių vilčių pavergtos Lietuvos išlaisvinimui ir mūsų brolių Tėvynėje grįžimui į laisvą, nevaržomą gyvenimą išlaisvintoje Tėvynėje.

Juzė Daužvardienė

uvos Generalinė Konsulė

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tęsinys)

Tas jaunuolis, atrodė, neišlaikytų ir bematant pasileistų trepsėti grindimis ir kraipytis su visokiais išraištomis.

— Taip, taip, pilietė. Čia teks mums truputis pasikalbėti ir kai kas užrašyti, — lyg žaisdamas pasakė jis.

— Rusiškai aš nemoku! — griežtai nukirto Žydrė.

— Gaila, labai gaila... Turėtum mokėti. Bet ką gi dabar bėpadyti... — tuo pat linksmu nusi-teikimu kalbėjo jis ir paspaudė mygtuką ant stalo.

Netrukus įėjo civilinė elnūtė vyras ir paklausė:

— Ką liepsit, drauge Baranovai?

— Vertėju pabūsi.

Ne tiek Baranovas klausinėjo ar rašė, kiek žūrėjo į suimtają. Atidžiai žūrėjo ir vis šypsosi. Keista, nesugauama buvo ta jo šypsena. Toks elgesys pradėjo pykinti Žydrę. Ji kietai tvardė, nes bijojo įsitraukti į prievėrtį staigiu užsidedimu. Tą tai neleistina jai atrodė. Tai moteriško silpnumo ir isterikos pažymiai. Ji buvo nusitaciusi visai šaltai ir ramiausiai laikytis tardo-ma.

Faklausia, Baranovas ir vėl žūrė į ją, atidamas tarytum pats su savimi.

— Taigi... Tik dvidešimties metų! Tokia jaunutė ir daili. Tikrai daili, aš teisybę sakau. Pats smagumas, pats gyvenimas... Ir pasitaikyk tu man tokia nelaimė... Staciai proto pamišimas, įkliuk tu man dabar šitai!

Minkštas, ramus Baranovo balsas tarytum užuojautą, ar pasigailejimą reikštų. Jis šypsosi ir be perstogės skrodžia akimis Žydrę, lyg hipnotizuodamas ją ar staigiu išgyvenimo atmainų belaukdamas. Žydrė atkakliai pakelia šį klaidingą gundymą. Nė vienas jos veido bruožas neparodo nusiminimo ar atgalios žymių.

Baranovas kitieta. Jis tampa piktai nepatenkintas, tačiau susivaldo ir ištermingai veda iki pabaigos. Baigdamas paklausia dar:

— Gal galėtum, pilietė, ką nors pridėti? O gal kokių nusiskundimų yra?

— Ne! Nieko, — kirste nukerta Žydrė.

— Taigi, nieko... Vadinasi, gaila. Bet ką gi dabar bėpadyti... Jeigu nieko, prašau pasirašyti.

Suėmimo protokolas buvo baigtas. Žydrė vėl trimis aukštais žemiau atsidūrė savo urve.

Kai sugrįžo, tokių stiprių šalčio šturpulių nebejaudė jau. Tarytum šilčiau buvo pasidare. Su-grabaliojo sėdynę ir persikėlė arčiau prie durų. Atrodė, kad čia daugiau oro ir tarytum grynesnis jis. Mažytė apskrita išpiova duryse vienintelis buvo taškas, kur šiek tiek galėjo pasidžiaugti akys. Pro tos išpiovos storą stiklą vos-ne-vos smel-

kėsi silpnutė švieselė. Pro tą pat vilkėlį retkar-čiais pažvelgdavo sargybinis, prikišdamas vieną akį ir pasisiviesdamas kšienine lėmpute.

Žydrė sėdėjo ir skendėjo savo mintyse. Pas-kum mintis sekė vaizdai. Viskas draikėsi ir narp-lėjosi: čia dabartis, ten praeitis, čia vėl dabartis su ateitimi. Tas vaizdų ir galvojimo vyksmas bū-davo pasyvus, lyg merdint, dažniausiai be jokio valios įtempimo ar aktyvumo. Bet kartais samo-ningai pasigaudavo Žydrė kurią nors vieną mintį ar vaizdą ir rūpestingai praleisdavo pro smegenų kostuvą. Ryškiausiai iškildavo mintis apie mirtį. Tą mintį tiesiog užkimdama šaukė, kaip griaus-miškas bolševikinių mitingų kalbėtojas: "Mirtis prole-tarių revoliucijos išdavikams! Mirtis sapnuvi-sios buržuazijos nieksams! Mirtis visiems tiems, kurie eina prieš masių valią ir stabdo revoliucinio judėjimo laimėjimus!"

Nei šitoks isteriškas gatvių rikšmas, nei krau-giškas bolševikų sąjūdžio nusistatymas nebe-buvo nauji Žydrė dalykai.

"Taip", — skausmingai apraudėsi jos galvoje. — "Vienintelis dabar man sprendimas — tikslai mirtis. Sunaikinti ir su purvais sumaišyti, kad niekam nepasilikytų kaip kilnus sektinumo pavyz-dys. Jokių daugiau nusileidimų nei pasigailejimo. Prole-tariato diktatūra žiauri. Sunkus geležinis diktatūros vežimas galvotrūkiais darda. Be jo-kio atsisivėgimo trauškina jis visus — savas ar nesavas, jei tik pakliūva po to vežimo ratais. O vežimas dardės. Gali būti, kad ilgai dardės dar

jis, kol patys važiuojantieji ar kas kitas nusuks sprandą. Tik vis dėlto labai svarbu teisingai nu-statyti, kas gi pagaliau yra tasai tikrasis nieksas ir išdavikas: ar tas, kuris myli ir gina savo kraš-tą, nori laisvai, savaimeinai gyventi ir tvarkytis pagal daugumos valią, ar tas, kuris brutalia jėga įsiveržia, pamina po kojom visas šio krašto žmo-nių teises, siekimas ir smurtu verčia paklusti savo nuostatom? Katro pagaliau kova yra teisinga ir garbingesnė?"

Šia mintis siaubingiausiaji buvo. Ji daug daugiau negu pati mirtis kankindavo Žydrę. Mir-ti nebijojo ji. Su tuo, kas dabar įvyko, ji tarytum susigyveno jau. Kūniškas sunaikinimas nebebuvo jai toks opus ir baisus. Svarbiausia, kad šita jos mirtis dvasiškai būtų beprasmiška, kad didžiau-sioji rusiškai azijatiška nesamone pasikirtų nesu-naikinta ir netgi pateisinama. Štai kodėl skaudu buvo jai taip anksti numirti, kada tiek maža pa-daryta dar, kad tiek nedaug nuveikta šioje lem-tingoje didžiausio visos tautos pasipriešinimo kovoje.

Protarpiais, kaip saldus poilsis, gaivia paguo-dos viltimi nušyisdavo jai broliai. Vienas prand-tas Kirviu, antrasis — Titnaga. Su pasitenkini-mu, net pasididžiudama vaizduodavo juos abu.

(Būs dariau)

K. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 355-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
2907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Primum Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. ŠERMANAS. Tel. 925-8065

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.
Vadėja — Aldona Deukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZI BRAZDEIONYTIS
Programos vadovas

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties.
Banga 1460 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-5374

V. PUTVIO GYVENIMO BRUOZAI

(Tęsinys)

Vladas Putvis

Kartaisius apgalvotavimus ir priekaištus šeima taikė sau pačiai. Tėvo mirties fakto šviesoje visai kitaip atrodė jo ankstyvesni nusiskundimai silpna sveikata, jį taip kankinęs negalėjimas nudirbti to, ką buvo užsiėmęs. Jeigu tėvą idealizuodami būtinum laikui suprastę, kad

ir didelis žmogus turi savo ribas, gal būtų buvę galima vienoki ar kitoki būdu susitarti jo sveikatą ir prailginti jo gyvenimą. Bet po įvykusio fakto visuomet atsiranda daug "gal" ir "jeigu", — ypač tuomet, kai neeilinis žmogus, turintis savo idėjas, sekėjus, dar gyvas būdamas ima tapti legendu...

Emilija Putvienė su jauniausia dukra Emilija ir sūnum Vytautu, dėl užpastytų kelių ir besivertujančių traukinių Kaukazo teatviko kitos dienos, t. y. kovo 6-sios d. vakare. Autobusas nejo. Jai su vaikais reikėjo iki Siatučių važiuoti aplinkais, rėgėmis apie 50 kilometrų.

Oras buvo blaurus, sniego nepaprastai daug, ant kelių atsiradavo vis naujos vėjo atbuktos pusnys. Pasiekusi Siatučių, Emilija Putvienė sužinojo, kad traukinys į Kauną vėluoja net aštuonias valandas. Tada jiniai su vaikais nuėjo vienu metu laukti. Jai dar niekas nebuvo pasakęs, kad vyras jau yra miręs, ir jį dar turėjo vilnės jį gy-

vą pamatyti. Bet nespėjo viešbute kaip reikiant apsilūti, kai viešbučio radijo garsiakalbis jau kelintą kartą kartojė, kad Kaune 3-oja valanda popiet mirė šaulių sąjungos pirmininkas ir pasiųsijęs tautos veikėjas Vladas Putvis.

Čia jau visos viltys išsisklaidė ir ji suprato, kad Emilija su Vytautu tėvo mirįslepė nuo jos. Bet ji buvo tvirta. Tvirtai ji laikėsi pagalvaujant. Tvirtai bučiavo, lyg guodė ją pasitikusias vyresniasias dukteris Oną ir Sofiją, vyriausią sūnų Stasį ir visą būrį jos pasitiktų ateisusių kiti artumų ir draugų.

Emilija Putvienė energingai užlipo į 3-oja žmuidzinavičių namų ankštą, ryžtingai įžengė į kambarį, kurjame dar neseniai buvo brangi viėsnia, atvykusį aplankyti iš tikio. Dabar rado savo gyvenimo draugą mirties patalę, jau atsalusį. Nors labai kentėdama, bet nepavardžiui kitiems savo asarų, po atsisveikinimo su vyru sėdosi šalia jo ir priiminėjo lankytojus, artimus ir svetimus, šaulius ir ne šaulius, susigraudinusius ir asarojančius, rimtus ir šaltai oficialius.

Vladas ir Emilija Putviai tu-

tejo iš viso dvylikos anūkų. Pūtyvio mirties metais tų anūkų tebūvo tikslai penki: Stasio šeimos trys vaikai — Aleksandra, Julija ir Rymantas ir mudviejų su Sofija du vaikai — Vaidievtis ir Raminta. Rymantas su Raminta 1929 metų kovo mėnesį buvo dar kūdikiai. Kiti trys anūku senelio nemėmė. Labiausiai prie jo buvo prisirišęs Vaidievtis, nes gimė Grauzikuose, senelio buvo nešiotas ant rankų, gavęs iš jo idomų žaislų, girdėjęs iš jo lūpų daug pasakojimų, vėliau senelį ne kartą lankęs Kaune.

Vaidievtis buvo vienintelis Pūtyvio anūkas, kuriam teko su seneliu atsisveikinti kovo 6 dienos vakare. Jis ir dabar širdyje lebešioja anų vaiko dienų vaizdą: lempos šviesoje pasilaptingai atrodo ant namų Senelio veidą, įvairių ženklų ant uniformos krūtinės ir diržo sagties blizgėjimą, tokią rimtą greta besėdintį Senutę, tiek daug žmonių su uniformomis, taip keisčiai tylinčių, taip tyliai bekalbančių, vis bežiūrinčių į užmigusį Senutį...

Emilijos Putvienės skausmas maišėsi ir su džiaugsmu. Jinaidžiaugėsi vyro maloniai nusitelkusiu, ramiu veidu ir jai ant stalo paliktu, nespėtu išsiusti laišku, su tame laiške ką tik parašytu filosofiniu, optimizmu ir aukos dvasia persunktu rašiniu "Būk stipresnis už laimę..." Naktį, vietoje garbės sargybinių, Emilija pati viena buvo su mirusiuoju.

(Bus daugiau)

be tėvų ar globėjų sutikimo raštu draudžiama pirkti bet kokius senus, išmestus daiktus.

NAUJIENOS APLANKYS KASDIENAI...

Visuomenei ir paskiram asmeniui Naujienos dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada.

Todėl Kaledų ar Naujų Metų progą Naujienų prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

Naujienos padės Jums išlaikyti gimines ar bičiulių artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus išskirtinai ryšiu visai šeimai, kovo janti už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$45.00. Prašau siųstinėti Naujienas Chicagoje kaip kalėdinę dovana metams (pusė metų \$24.00). Kitose vietose — \$40.00, pusė metų — \$22.00.

VARDAS, PAVARDĖ

NR. IR GATVĖ

MIESTAS

VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

Sveikinu savo miešus gimines, ištikimus draugus ir gerus kaimynus, linkėdama jiems LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

MARION DAMBROS

6918 So. Rockwell St.
Chicago, IL 60629

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

visiems draugams ir klientams linki

V & G HARDWARE

1733 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
Telef. CA 6-0970

SEASON'S GREETINGS

from

CHICAGOLAND FEDERAL SAVINGS

Main Office: 6245 S. Western Ave., Chicago, IL 60626 476-7575
Drive Up: 6201 S. Western Ave., Chicago, IL 60626 476-4580
North Ave. Office: 3434 W. North Ave., Chicago, IL 60647 489-3113
Des Plaines Office: 1065 Oakton St., Des Plaines, IL 60018 297-0720
Darien Office: 8301 S. Cass Avenue, Darien, IL 60453 960-0600
Oak Lawn Office: 10630 S. Cicero Ave., Oak Lawn, IL 60453 857-8222

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINIS

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

MARIJA

Chicago

Lietuviai

Laidotuviai

Direktoriai

Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICH)

2424 WEST 89th STREET

11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 874-4418

BUTKUS - VASAITIS

1445 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: Olympic 2-1843

PETRAS BIELIUNAS

4245 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: Lafayette 2-3878

LIETUVIAI SENIAU ŠVESDAVO KALĖDAS NET ISTISĄ SAVAITĘ

Vienas graikų rašytojas dar prieš Kristaus užgimimą mūsų protėvius vadino "ugnies ir saulės garbintojais". Kokiu būdu jis buvo priėjęs tos išvados, nepasako. Matyt, graikų ir kitokių pirklių atkeliavę pas lietuvių gimines nusipirkti gintaro, mėgdavo pasisvečiuoti ir pasiteirauti apie vietos žmonių papročius, tikėjimą ir socialinę santvarką. Tų pirklių pasakojimai sudaro ankstyviausias žinias apie mūsų protėvius.

Graikams, romėnams, finikičiams, arabams ir kitiems, pietinės Europos, Azijos ir šiaurinės Afrikos gyventojams, kur klimatas yra karštas, buvo nuostabi išgirsti apie ugnies ir saulės garbinimą, nes jie—pietiečiai, žiūrėjo į tą viską visai priešingai. Ugnis jiems atrodė kenksmingas, įkirus dalykas ir iš jos jie sutvėrė netgi pragarą.

Tuo tarpu Lietuvos krašte buvo pusiau šiaurinis klimatas, kur saulutė, šviesa ir ugnis, ypatingai žiemos metu, atrodė labai brangus reiškinys. Toks ugnies garbinimas užsiliko kaimuose iki pabaigos praeito šimtmečio. Jis buvo vaizduojamas gražios dievaitės Gabijos formoje. Net mūsų tėvai dažnai nejuokiomis pasakodavo: "Gyvenk su mumis ramybėje, šventoji Gabija."

Išreiškimui pagarbos ir dėkingumo ugnelei ir pačiai saulutei, mūsų protėviai paskirdavo ne vien Kalėdų šventės, bet ir sausio mėnesio pradžią. Tame, veik poros savačių laikotarpyje, įvykdavo visokių apeigų, triukšmavimų, burtų, pranašavimų.

Svarbiausias dėmesys buvo skiriamas saulės grįžimui "iš nelaisvės". Dramatizuodami žie-

mos pradžią, mūsų protėviai buvo sukūrę tokią istoriją. Tamsumo gaidybės pagriebę saulutę ir pradeda tampyti ją tolyn, ir tolyn. Pasėkoje to, žemė sušala, žalumynai dingsta ir viskas aplinkui atrodo neįtikinamai ir klaidingai.

Tada atsiranda mūsų protėvių entuziastas žemaitis, kuris nueina ir išlaisvina saulę iš tamsybės namų. Saulutė pasisuka atgal ir ima grįžti arčiau žmonių, šypsodamosi, ir leidžia spindulius žemėn...

Senų raštų skaityt. *Oludžas*

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUCELIŪNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriauceliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų, ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetei (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų gegyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriauceliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą

premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriauceliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: Eugenijaus Kriauceliūno Premijos Komisijai, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois, 60461.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲJŲ METŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

ROCKWELL STANDARD

2552 W. 71st St., Chicago, Ill.

Gasas, vilkimas ir pilnas mašinų taisymas.

Sav. GLENN MARTIN ir ROGER LARSON
Tel.: 476-3991

Lietuvių Pensininkų Sąjungos valdyba ir nariai

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINA NAUJIENŲ STABĄ IR SAVO DRAUGUS,
LINKĖDAMI DAUG LAIMES, GERŲ
PASISEKIMŲ IR SVEIKATOS.

Sąjungos Valdyba

Viktoras Galeckas

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
draugams bei pažįstamiems, Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų drangijos valdybai bei nariams linki daug laimės ir kuo geriausios sveikatos.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲJŲ METŲ

visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

PROGRESS PRINTING CORPORATION

3234 South Halsted Street
Chicago, Ill. 60608 Tel.: 927-0123

STANLEY D. GAPSHIS, President

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršeliu knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems savo klientams ir draugams

BALTIC BAKERY

JUOZAS ANKUS

4627 So. Hermitage Ave. Tel. LA 3-1510
IR ANTRĄ KRAUTUVĘ

2616 Lithuanian Plaza Ct. Tel. 737-6784

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimai / Home, Land — Pardevimai
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU MORGICIŲ.

5 ir 4 kambarių medinis. 1 auto garažas. Geri pamatai. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola 10% Brighton Parke.

Dailus pensininkui nedidelis namukas. 2 po 4. Aluminijaus langai. Naujai atremontuotas. 42-ra ir Artesian. Savininko paskola.

2 butai. Įrengtas sklepas. Centrinis šildymas. Tinka ir didelei šeimai. Nebraunus. 72-ra ir Campbell.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

RENTING IN GENERAL Nuomos

MARQUETTE PARKO centre prie vieno asmens nerūkiančiam išnuomojamas miegamasis kambarys su privilegija naudotis virtuve.

Tel.: 476-5858

MISCELLANEOUS Įvairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological Tarot Card Readings

\$10
ELEONORA JAKSTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

"LIUCIJA"

Miko Šilekio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auferių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO įrašyta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuotai ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Telman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI!

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-5775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

P. Zapella, Agent
2208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Sėdėd: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Sėdėdieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"